

Trafikverket Region Syd
trafikverket@trafikverket.se

Trafikverkets begäran om Länsstyrelsens yttrande över vägplan för projektet väg 1022 och 1500, Hammar-Skillinge, gång- och cykelväg, Ystads och Simrishamns kommuner, Skåne län

Trafikverkets ärendenummer: TRV 2017/21428

Yttrande

Länsstyrelsen tillstyrker med stöd av 18 § första stycket väglagen (1971:948) (VägL) att Trafikverket fastställer rubricerad vägplan.

Beskrivning av ärendet

Trafikverket har begärt Länsstyrelsens yttrande inför fastställelse av rubricerad vägplan, daterad 2022-12-01.

Vägplanen har kungjorts och varit tillgänglig för granskning under tiden 2020-12-07 – 2021-01-24. Under granskningstiden har 60 yttranden inkommit som kommenteras i granskningsutlåtande daterat 2021-05-18. Vägplanen har efter granskningen ändrats. Detta framgår av PM ändringar efter granskning av plan. Yttranden efter ändringarna finns kommenterade i 3 kompletterande granskningsutlåtanden. Ändringarna har inte påverkat miljökonsekvensbeskrivningens innehåll.

Ändamålet med projektet är att skapa en sammanhängande, tillgänglig och trafiksäker cykelförbindelse för att förbättra förutsättningarna för att cykla samt öka trafiksäkerheten för gång- och cykeltrafikanter mellan Hammar och Skillinge.

I Länsstyrelsens handläggning av ärendet har naturprövningsenheten, kulturmiljöenheten, vattenenheten och enheten för samhällsplanering deltagit.

Motivering till beslutet

Länsstyrelsen bevakar de allmänna intressena och lämnar synpunkter om vägens lokalisering, utformning och miljöpåverkan utifrån innehållet i 2-4 kap. och 5 kap. 3-5 §§ miljöbalken (1998:808). Grund för Länsstyrelsens bedömning utgörs bland annat av de nationella

miljömålen samt rådgivning kring förväntade prövningar för planens genomförande. Nedan följer en utvecklad motivering.

Allmänna hänsynsregler enligt 2 kap. miljöbalken

Länsstyrelsen anser att redovisningen av projektet i vägplanen uppfyller de allmänna hänsynsreglerna och att åtgärderna har utformats och lokaliserats med hänsyn till innehållet i de allmänna hänsynsreglerna enligt 2 kap. miljöbalken.

Fornlämningar

En arkeologisk steg 1 och steg 2 utredning har tidigare genomförts. De visar att en gång- och cykelväg på den norra sidan av vägen är att föredra ur ett fornlämningsperspektiv. Fornlämningen Lushögen ligger på den norra sidan av vägen, men med vald utformning och lokalisering av gång- och cykelvägen riskeras inte att fornlämningen att skadas. Lushögen blir i stället mer tillgängliggjord, vilket är positivt.

Den arkeologiska utredningen steg 2 har inte omfattat de ytor som ligger inom tomtmark. Tillgängligheten för de utredningsobjekt som ligger i skogsmark har också varit begränsad, varför några ytor kommer att kompletteras. Detta till trots så kan vägplanen tillstyrkas ur ett fornlämningsperspektiv då det inte framkommer fornlämningar med ett upplevelsevärde inom ytor som behöver kompletteras (de är inte synliga ovan mark).

Hushållning med mark- och vattenområden 3-4 kap. miljöbalken

Jordbruksmark

Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Länsstyrelsen menar att behovet av åtgärden och dess lokalisering och utformning är motiverad i vägplanen.

Riksintresse för kulturmiljö

Länsstyrelsen bedömer att de planerade åtgärderna inte riskerar att påtagligt skada riksintresse för kulturmiljövården *Sandhammaren [M175] samt Kåseberga [173]*. Genomförandet av vägplanen kommer att ha viss inverkan både på kulturmiljövården och landskapsvärden. Länsstyrelsen anser dock att de anpassningar som gjorts, både med val av sida samt anpassning av cykelbanans bredd, bedöms godtagbara för att tillgodose kulturmiljöintresset.

Riksintresse för naturvård, friluftsliv och högexploaterad kust

Projektet berör riksintresse för naturvård *Kustområdet Nybrostrand – Simrishamn [N72]* och friluftsliv *Kuststräckan Trelleborg - Abbekås - Sandhammaren – Mälarhusen – Simrishamn [FM 17]* samt riksintressen enligt 4 kap. miljöbalken som gäller högexploaterad kust och det rörliga friluftslivet. Länsstyrelsen bedömer att gång- och cykelvägen inte innebär risk för påtaglig skada på de natur- och kulturvärden och möjligheter till friluftsliv som riksintressena avser skydda.

Miljö kvalitetsnormer (MKN) 5 kap. 3-5 § miljöbalken

Luft

Med tanke på att det är en gång- och cykelväg som planeras bedöms inte miljö kvalitetsnormerna för luft att påverkas av projektet.

Vatten

Länsstyrelsens bedömning är att projektet klarar av att följa MKN för vatten i relation till ytvatten. Den påverkan som sker på ytvatten till följd av anläggandet av gång- och cykelvägen prövas inom tillstånd och anmälan av vattenverksamhet. De val som har gjorts vid utformningen är väl avvägda för att förebygga påverkan på naturvärden och de omgivande miljöerna som omfattas av områdesskydd. Vid de tillfällen projektet orsakar påverkan på biotopskyddat småvatten så bibehålls eller återställs naturvärdena som de bidrar med till landskapet.

Vidare bedömer Länsstyrelsen att projektet även klarar av att följa MKN för vatten i relation till grundvatten. Två grundvattenförekomster ligger inom utredningsområdet, Eriksdal och Vombsänkan. Skyddsåtgärder vidtas för att förhindra påverkan på dessa under anläggningsskedet. Vid drift bedöms inte gång- och cykelvägen utgöra någon påverkan på grundvattenförekomsterna. Ingen enskild brunn kommer att påverkas permanent från anläggningen av gång- och cykelvägen.

Skydd av områden 7 kap. miljöbalken samt artskyddsförordningen

Länsstyrelsen bedömer att Trafikverket genom vald placering och utformning har minimerat intrången i såväl skyddade områden som övriga områden med höga naturvärden. Länsstyrelsen delar Trafikverkets bedömning att placeringen norr om vägen medför att en betydande påverkan på de värden som de utpekade Natura 2000-områdena har att skydda har kunnat undvikas. Ur naturvärdessynpunkt medför en lokalisering norr om vägen minst påverkan på och intrång i skyddade områden. Placeringen medför att merparten av de områden som i naturvärdessynpunkten har identifierats som områden med höga

naturvärden har kunnat undvikas vilket är positivt ur naturvårdssynpunkt.

Naturvårdsområdet Hammars backar – Kåseberga och naturreservatet Hagestad- Järarna

Trots omfattande anpassningar sker ändå ett visst intrång i naturvårdsområdet Hammars backar – Kåseberga samt naturreservatet Hagestad- Järarna. Ansökan om dispens har inkommit till länsstyrelsen den 21 december 2022 och hanteras i ärenden med dnr 521-44379-2022 respektive 521-44377-2022. Länsstyrelsen kommer inom kort att fatta beslut i ärendena. Baserat på redovisat underlag kan Länsstyrelsen inte se någon anledning till att dispens inte skulle kunna medges.

Landskapsbildsskydd

Utöver reservatsdispenser enligt ovan krävs även ett separat tillstånd från förordnandet av landskapsbildsskydd för anläggandet. Behovet av detta har konstaterats i planhandlingarna men någon sådan ansökan har ännu inte registrerats hos Länsstyrelsen. Placeringen i anslutning till befintlig väg samt projektets ansträngningar för att hålla intrången nere medför dock att Länsstyrelsen under projektets gång inte sett något som talar för att anläggandet av gång- och cykelvägen skulle medföra en sådan påverkan på landskapets estetiska värden att tillstånd inte kan medges.

Biotopskydd 7 kap. 11 § miljöbalken

Den påverkan på biotopskyddade objekt som sker har hållits nere och kvarstående skada kompenseras. Kompensationen redovisas tydligt och är genomförbara i och med att Trafikverket har förhandlats med berörda fastighetsägare under projektets gång. Länsstyrelsen delar därmed bedömningen att biotopskyddet syften inte motverkas.

Strandskydd 7 kap. 15 § miljöbalken

Vägplanen innebär även att mark inom strandskyddat område tas i anspråk. Länsstyrelsen delar bedömning att intrången är av begränsad omfattning och att åtgärderna med de skydds- och försiktighetsmått som föreslås inte strider mot strandskyddets syfte.

Artskyddsförordningen

Aktuellt landskapsavsnitt har dokumenterat höga naturvärden och arter som omfattas av artskyddsförordningen har påträffats inom utredningsområdet. Under projektets gång har resultatet från inventeringar använts för att styra anpassningar i utformning och genomförande vilket har lett till bedömningen att artskyddet inte aktualiseras. Länsstyrelsen delar denna bedömning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef för enheten för samhällsplanering
Hanne Romanus med infrastrukturstrateg Lisa Callréus som
föredragande.